

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13681

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): θέματα, διοικητής, στρατηγός, χωρία, στρατιωτόπια, Μ. Ασία, Βαλκανική.

Περί τα μέσα του 7ου αιώνα στο Βυζαντινό κράτος για την αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση επιδιώχθηκε μια εκτεταμένη διοικητική μεταρρύθμιση, η δημιουργία των _____, δηλαδή διοικητικών περιφερειών. Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία των περιφερειών αυτών ασκούσε ο _____. Οι στρατιώτες διέθεταν _____, δηλαδή κτήματα, από τα έσοδα των οποίων εξασφάλιζαν και συντηρούσαν το άλογο και τον οπλισμό τους. Η μεταρρύθμιση αυτή εφαρμόστηκε αρχικά στη _____ περί τα μέσα του 7ου αιώνα. Οι ελεύθεροι αγρότες συγκροτούσαν τώρα τη δυναμικότερη τάξη της, οργανωμένοι σε εύρωστες και ομοιογενείς κοινότητες _____.

(μονάδες 5)

Απάντηση: θεμάτων, στρατηγός, στρατιωτόπια, Μ. Ασία, χωρίων

(2) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

1. Οριστική αναστήλωση των εικόνων
2. Θυροκόλληση των 95 θέσεων του Λούθηρου
3. Πρώτη Σταυροφορία
4. Σύνοδος του Τρέντο
5. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς

(μονάδες 5)

Απάντηση: **1.** Οριστική αναστήλωση των εικόνων (843), **2.** Πρώτη Σταυροφορία (1096-1099), **3.** Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς (1453), **4.** Θυροκόλληση των 95 θέσεων του Λούθηρου (1517), **5.** Σύνοδος του Τρέντο (1545-1563).

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: Τρίτη Ρώμη, Ένδοξη Επανάσταση.

(μονάδες 8+7=15)

Τρίτη Ρώμη: Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόξησε, μετά την Άλωση, να γίνει η Ρωσία. Η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη, ιδίως από τότε που ο τσάρος Ιβάν Γ', ο θεμελιωτής της ενότητας των ρωσικών χωρών, νυμφεύθηκε την ανιψιά του τελευταίου βυζαντινού αυτοκράτορα, υιοθέτησε τον δικέφαλο αετό στα λάβαρα του και εισήγαγε στη Μόσχα το βυζαντινό τελετουργικό.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 89 του σχολικού βιβλίου)

Ένδοξη Επανάσταση: Το 1688 με την Ένδοξη Επανάσταση η αγγλική αστική τάξη κατόρθωσε να επικρατήσει στην πολιτική σκηνή επιβάλλοντας τη συνταγματική μοναρχία και τον κοινοβουλευτισμό.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 162 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική πολιτική που άσκησε ο Ανδρόνικος Α' Κομνηνός και ποια τα αποτελέσματά της;

(μονάδες 12)

Για τον αγροτικό κόσμο ο μοναδικός Κομνηνός που ενδιαφέρθηκε ήταν ο αυτοκράτορας Ανδρόνικος Α'. Ο Ανδρόνικος Α' προσπάθησε να προστατεύσει τους χωρικούς από τις καταχρήσεις των δυνατών. Αγwonίστηκε επίσης να εξαλείψει τη διαφθορά και τις καταχρήσεις στη δημόσια διοίκηση. Η χρήση βίας όμως, από την πλευρά του, αμαύρωσε την κοινωνική του πολιτική και σύντομα η βασιλεία του εξελίχθηκε σε τυραννία. Η αγανάκτηση του λαού ξέσπασε με πολλούς τρόπους και το πρόγραμμά του για ριζική αλλαγή απέτυχε.

Μια ακόμα αρνητική συνέπεια της πολιτικής του ήταν η επιδείνωση των σχέσεων με τη Δύση, η οποία ακολούθησε επιθετική πολιτική κατά του Βυζαντίου.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 56 του σχολικού βιβλίου)

2.β. Ποια ήταν τα θετικά και ποια τα αρνητικά αποτελέσματα από την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων πολύτιμων μετάλλων στην Ευρώπη μετά τις Ανακαλύψεις;

(μονάδες 13)

Το ασήμι και το χρυσάφι που έφταναν στην Ευρώπη μετά τις Ανακαλύψεις αύξησαν την κυκλοφορία του χρήματος και κατέστησαν το νόμισμα αποκλειστικό ανταλλακτικό μέσο και μέτρο όλων των αξιών. Τα κεφάλαια που συσσωρεύονταν από το εμπόριο άρχισαν να επενδύονται σε διάφορες εμπορικές, τραπεζικές, χρηματιστηριακές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Έτσι τέθηκαν οι βάσεις του κεφαλαιοκρατικού συστήματος στην Ευρώπη, ενώ η φεουδαρχική δομή της οικονομίας άρχισε να κλονίζεται.

Όμως η εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων πολύτιμων μετάλλων στην Ευρώπη προκάλεσε πτώση της τιμής τους, ενώ, αντίθετα, για τους ίδιους λόγους οι τιμές των αγαθών αυξήθηκαν σε πολλές περιπτώσεις κατά 300 % με 400 % στα τέλη του 16ου αιώνα.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 127 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαϊρέτη Αγγελική